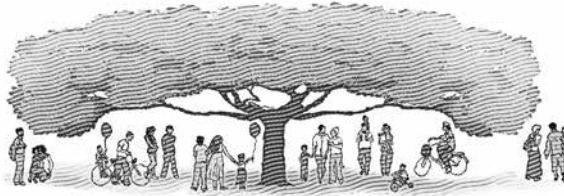

Nako ea Botsoali

SABATHA MANTSIBOEA

Bakeng sa thuto ea Beke ena, Bala:

Gen. 18:11; Jer. 31:25; Matt. 11:28; Ps.127; Liprov. 22:6; 1 Sam. 3:10–14; Ba-Fil. 3:13.

Temana ea Khopolo:

“Bonang, [bana] ke lefa la Jehova, ‘me tholoana ea popelo ea mosali ke moputso” (Lipesaleme 127:3).

Ho tsoaloe ke ketsahalo e tloaelehileng hoo hangata re sitoang ho utloisisa semaka sa hona. Nahana na Eva o na ikutloa joang ha a tšoere lesea Kaine ka liatleng tsa hae. Liphetohe tseo a ileng a ba le tsona ‘meleng oa hae o neng o ntse o hola ka likhoeli tseo, le bohloko bo tabolang pelo ba pelehi, e be joale o bona ngoana enoa e monyenyanane, ea tšoanang le bona ha kaalo, feela a se nang boitšireletso. E ka ba e bile boiphihlelo bo joang ho Sara, lilemong tsa hae tsa bo mashome a robong moo a n’ a sa fetile lilemo tsa pelehi khale, ha a ná nahana ka sefahleho sa mora oa hae Isaaka; o tlameha a ne a tšeha nako eohle ha a ne a bitsa lebitso la hae. Kamorá ho rapela mora ka nako e telele, Anna a nka Samuele ‘me a re, “Ke eena ngoana eo ke neng ke mo kopa; Jehova o ‘neile seo ke neng ke se kopa” (1 Sam. 1:27). Ho hlolloa ho neng ho le pelong ea Maria, moroetsana ea neng a ntse a le monyenyanane lilemong, ha a sikile mora oa hae, Mora oa Molimo, ka motsoako oa ho hlolloa le tšabo.

Ka nako e tšoanang, ha se e mong le e mong ea nang le monyetla ona, le boikarabello, bo tlang le kholiso. Bekeng ena re tlo qeta nako re lekola nako ea botsoali le liqholotso, tšabo, khotsofalo, le monyaka oa bona..

**Ithute thuto ea beke ena ho lokisetsa Sabatha sa la 25 Motšeanong.*

Ho Hloka Bana

Bala Genese 18:11, 30:1, 1 Samuele 1:1–8, le Luka 1:7. Batho ba ba tšoana ka eng? Molimo o ile a arabela takatso ea bona joang?

Bana ke tlhohonolofatso. Empa ka mabaka a itseng Molimo ha o hlohonolofatse batho bohle ka bana. Ba bang ba lebella le ho rapella lelapa, e be Molimo o ba fa kopo ea bona ka lereko, ba bang ka tsela e mohlolo haholo, joalo ka Sara; ba bang ba ntse ba rapela ka tieo ka pelá terone ea mohau e be ba kopana le khutso e thibang letsatsi. Nako eohle ha ba bona metsoalle ea bona e rorisa Molimo ka boimana ba bona le ha ba amohela bana ba bona, ho tebisa botebo ba leqeba ha ba talima sehlahla sa bona se sa tšelang. Le lipotso tse se nang molato joalo ka tsena “U na le bana ba bakae?” e ba sehopotso se bohloko sa mokhatlo o khethollang oo ba se nang bana ba soaellong kathoko ho oona, leha ba ka batla ho kena.

Ba fetileng hará boiphihlelo bo joalo ba lokela ho amohela hore Molimo o utloisisa mahlomola a bona. Mopesaleme o re ho Molimo, “U bala [lipelaelo] tsa ka; u [bokelletse] mekho ea ka lekukeng la hao. Ha ke re, e ngoliloe bukeng ea hao na?” (Ps. 56:8). Leha ho ka bonahala e ka o khutsitse, “joalo ka ha ntatá motho a hauhela bana ba hae, Jehova o hauhela joalo ba mo tšabang” (Ps. 103:13).

Batho ba bang, ha ho le joalo, ka mabaka a fapaneng, ba ka khetha feela hore ba se ke ba ba le bana. Motho a ka utloisisa lefatšeng le tšoanang le la rona, le tletseng mahloko, bokhopo, le khonahalo ea sehlōhō, hore na ke hobaneng ha ba bang ba ka etsa qeto ea ho se tlise batho ho lona. Maemong a mang, batho ba ka khetha ho nka bana basele ho e-na le ho ba le bao e leng ba bona; ka tsela e joalo ba tla holisa bana ba seng ba ntse ba le teng, hangata ba ba fa monyetla oa bophelo bo molemo ka ho fetisa boo ba neng ba ka ba le bona.

Lefatše la rona ke sebaka se thata, ‘me ho bonolo ho kopana le mefuta eohle ea batho ba maemo a mefuta eohle tabeng ea ho ba kapa ho se be le bana. Maemo a fe kapa a fe ao re ka iphumanang re le ho oona tabeng ea bana, re ka phela ka tiisetso ea hore Molimo oa re rata ‘me o re reretse bokamoso bo molemo. Ka eona nako eo, le teng, ha re hopoleng ho ba hlokolosi ha re atamela batho bao, ka mabaka a fe kapa a fe, ba se nang bana.

Jesu ha a ka ba a ba le bana bao e leng ba Hae ka tlhaho. Ke lithuto li fe, haeba li teng, bakeng sa rona ka taba ee?

Motsoali ea Mong

Taba e 'ngoe eo lefatše le tobaneng le eona ke ea batsoali ba leng bang, bao hangata leha e se kamehla e leng mosali eo e bang motsoali a le mong. Ka nako e 'ngoe re nahana batsoali ba bang e le ba bileng le bana kante ho lenyalo. Leha ho le joalo, ha ho joalo kamehla. Agare o ile a hatelloa hore a be le ngoana le Abrahama, eaba o qobelloa ho tsamaea le ngoana oa hae (Gen. 16:3, 4; 21:17). Bathsheba o ile a ima ka lebaka la ho fereuoa ke motho ea matla (2 Sam. 11:4, 5). Elia o ile a romeloa motseng o bitsoang Sarepta ho ea thusa teng mosali ea leng mong eo e neng e le mohlolohali (1 Marena 17:9). Nakong eo Jesu a qalang bosebeletsi ba Hae, Josefa, ntatae ea neng a mo amohetse e le oa hae, o ne a se a shoele, a siea Maria e le mohlolohali le motsoali ea mong. "Lefu le ne le mo arohantse le Josefa, ea neng a ile a arolelana le eena sephiri sa tsoalo ea Jesu. Joale ho ne ho se ho se motho eo a ka tšollelang ho eena tšepo le tšabo ea hae. Likhoeli tse peli tse fetileng li ne li bile tse tletseng mahlomola a maholo."—Ellen G. White, *The Desire of Ages*, leq. 145. Ho ba motsoali ea mong ke e 'ngoe ea mesebetsi a qholotsa ka ho fetisisa eo motho a ka bang le eona. Ba bangata ba tobana le maima, a tsoanang le ho hlokomela lichelete tsa bona, ho sebensana le motsoali e mong, kapa feela ho ba le nako ea bona ka sebele kapa ho ba le nako le Molimo, le ho ipotsa hore na ba tla feela ba ratoe hape na.

Ke litšepiso li fe tseo e mong le e mong, ho kenyellelitse le batsoali ba leng bang, ba ka li fumanang litemanang tsee: Jer. 31:25; Matt. 11:28; Jer. 29:11; Jer. 32:27; Liprov. 3:5, 6; Esa. 43: 1, 2.

Re le kereke re na le boikarabello ba ho thusa batsoali ba leng bang. Jakobo o ngotse hore, "Borapeli bo hloekileng, bo se nang sekoli mahlomola a Molimo Ntata rona; ke ha motho a lekola likhutsana le basali ba bahlolohali mahlomoleng a bona" (Jakobo 1:27). Motho a ka tlatsetsa ka hore, ka nepo, "le batsoali ba leng bang mahlomoleng a bona, le bona." Thuso eo re lokelang ho fana ka eona ha ea lokela ho ba ea lichelete feela. Re ka ba fa monyetla oa khefutso ka ho nka bana ba bona ha nakoana e le hore ba tle ba etse mesebetsi e meng, ba phomole, ba rapele, le ho ithuta Lentsoe la Molimo. Re ka ba thusa ho ba batataisi ba bana ba bona kapa ra thusa ho lokisa lintho mahabona. Re ka ba matsoho a Molimo ka litsela tse ngata ho thusa batsoali ba leng bang parents.

Kante ho ho ahlola hore na ba fihlile maemong a bona joang, ke lintho li fe tseo u ka li etsang kaho khetholloha ho khotsatsa le ho thusa batsoali ba leng bang?

Monyaka oa Boikarabello ba Botsoali

Bala Lipesaleme 127. Molaetsa oa mantlha oa pesaleme e khutšoanyane ee ke o fe? Re lokela ho fumana litšiea li fe tsa bohlokoa ho eona bakeng sa rona le kamoo re phelang kateng?

Ha u batla ho pheha lijo tseo u li ratang, u latela rasepe. Ha u ka kopanya lisebelisoa tsohle tse hlokehlang 'me oa latela methati eohle, hangata u tla fumana sephetho seo u se lebelletseng. Botsoali, leha ho le joalo, ha bo tšoane le ho pheha. Ha ho na ngoana ea tšoanang le e mong hantle, 'me leha u ka etsa ntho e 'ngoe le e 'ngoe joalo ka ha u entse ho bana ba bang, ba ka qetella ba fapane. Sena se ka bakoa ke boleng ba bona ba botona le botšehali, tatellano eo ba hlahlileng ka eona, libopheho tsa bona, kapa mabaka a mang a mangata. Leanong la Molimo, batsoali ba lokela ho ruta le ho tataisa bana hore ba mo utloe (Deut. 6:4–9, Ps. 78:5–7). Taelo ea Molimo ho batsoali ke ho “ruta mohlanka tsela eo a tšoanetseng ho e tsamaea” (Liprov. 22:6), e seng ho lisa bana ho bona hore ha ba etse liqeto tse fosahetseng.

Leha re batla ho bona bana ba rona ba tloha boemong ba bosea bo se nang boitšireletso ho fihlela ba e ba batho ba baholo ba ikemetseng ba atlehileng, boikarabello ba rona ba mapomelo ke hore ba tsebe, ba rate, le ho sebeletsa Jesu Kreste. Re le batsoali, re ka latela leano la ntšetso-pele semoeeng bakeng sa bana ba rona le hlalositsoeng ho Deuteronomoma 6. Ho na le lintlha tse 'ne tsa bohlokoa: hore re tsebe “Jehova Molimo oa rona” (Deut. 6:4), hore re mo rate ka pelo ea rona eohle (Deut. 6:5), hore re behe Lentsoe la Hae pelong (Deut. 6:6), le hore re phetele bana ba rona seo re se tsebang ka Eena (Deut. 6:20–23).

Deuteronomoma 6 e tsoela pele ho fana ka litšiea tse ling tse peli tsa bohlokoa. Ea pele, ke tšiea ea “bua-ruta” (Deut. 6:7). Ho ruta ho bua ka thuto e hlophisitsoeng, ha ho bua ho supa litaelo tse sa hlophisoang. Maemong ka bobeli, ho fetisa 'nete ea Bibe le ho etsahala boemong ba likamano tsa motsoali le ngoana. Linako tse hlophisehileng tsa ho ruta li ka etsahala nakong ea thapelo ea lelapa ha re ntse re ithuta Lentsoe la Molimo le bona. Ho ruta ho sa hlophisehang ho hlaha maemong a sa reoang a bophelo ba letsatsi le letsatsi 'me e bohlokoa le ho feta. Liketsahalo tsa letsatsi le letsatsi li ka sebetsa ka katleho ho fetisa 'nete ea Bibe le (Gen. 18:19). Ea bobeli ke “tšiea ea “tlama-ngola” (Deut. 6:8, 9). 'Nete ea semoea e lokela ho tlangoa liketsong tsa rona (“letsohong”) le boitsoarong (“phatleng”), e lokela hape e ngoloe likarolong tsa sephiri (“lifateng tsa mamati”) le phatlalatsa (“khorong”) maphelong a rona. E lokela ho sisinyeho ho tloha lipelong tsa rona ho ea fihla malapeng a rona e be e tloha malapeng a rona ho ea fihla lefatšeng.

Botsoali e le ho Etsa Barutuo

Bala Genese 18:18, 19 le 1 Samuele 3:10–14. bapisa bontate bana ba babeli. Litholoana tsa mekhoha ea bona ea kholiso ke li fe?

Batsoali ba na le boikarabello ba ho etsa bana ba bona barutuo, e le hore e tle e be barutuo ba Jesu ka sebele sa bona. Ho na le batsoali ba lumelang hore tsela ea ho ruta le ho khalema bana ke ho ba shapa—ha thupa e eketseha ho molemo (Liprov. 22:15, 23:13, 29:15). Litemana tse tšoanang le tsena li sebelisitsoe hampe ho hlekefetsa bana le ho ba qobella boikokobetso bo phethahetseng, empa hangata taba eo e lebisa bokoenehing khahlanong le batsoali ba bona le ho Molimo. Bible e ruta batsoali ho busa ka mosa (Ba-Ef. 6:4, Ba-Kol. 3:21) le ho b atataisetsa ho lokeng (Ps. 78:5, Liprov. 22:6, Esa. 38:19, Joele 1:3). Batsoali ba loketse ho bokellela bana ba bona (2 Ba-Kor. 12:14) ‘me ba etse mohlala o motle oo ba ka o latelang (Gen. 18:19, Exod. 13:8, Tite 2:2). Re bolelloa hore re buse matlo a rona hantle (1 Tim. 3:4, 5, 12) le ho laea bana ba rona (Liprov. 29:15, 17) feela ka nako e tšoanang re ntse re bontša lerato la Molimo (Esa. 66:13, Ps. 103:13, Luka 11:11).

Ka bomalimabe, Bible e bontša lipale tsa botsoali bo fosahetseng. Isaaka le Rebeka ba ile ba rata bara ba bona Esau le Jakobo, ka ho khetholla. (Gen. 25:28), ‘me hamorao Jakobo a etsa ntho e tšoanang ka Josefa (Gen. 37:3). Eli, leha e ne e le moetapele oa borapeli, o ile a hloloa ho khalema bana ba hae (1 Sam. 3:10–14). Samuele, eo le eena a neng a holisitsoe ke Eli, le eena o bonahetse e le ntate ea sa ithlomang pele ka kholiso (1 Sam. 8:1–6). Morena Davida, ka ho etsa bohloa le ho fana ka taelo ea polao, o ile a ruta bana ba hae ba ileng ba latela mohlala oa hae. Morena Manasse o ile a hlabela bana ba hae bademona (2 Marena 21:1–9), joalo ka ha Morena Akase (2 Marena 16:2–4).

Ka lehlohonolo, leha ho le joalo, re fumana Mangolong mehlala ea botsoali bo tsoang pele. Mordekai e bile ntate ea molemo oa Hadassa, Mofumahali Esthere eo a neng a ithuete eena (Esthere 2:7), le Jobo o ne a atisa ho rapella bana ba hae kamehla (Jobo 1:4, 5). Mehlaeng ena kaofela, e metle le e mebe, re ka kotula lithuto tsa botsoali.

Re ka ithuta eng mehlaleng ee ea botsoali eo re e bonang ka Bibeleng? Re ka sebelisa tse ling tsa litšiea tsee joang ha re kopana le bao e seng bana ba rona?

Ho Loanela Ngoaná Hau ea Lehlasoa

Bala Liproverbs 22:6. Kultoisiso ea hau ka temana ee ke e fe? Ana ke tiisetso, tšepiso, kapa khonahalo?

Ka nako tse ling u le motsoali u etsa sohle seo u loketseng ho se etsa—u qeta nako u ntse u ruta bana ba hau lintho tse nepahetseng, u phela ho latela tsebo ea hau ea Molimo, u ba romela likolong tse majaba-jaba, u ea kerekeng kamehla, u etsa boevangeli le bona—e be ba qetella ba tlohetse tumelo eo u ba holisitseng ka eona. Bohloko ba teng ke bo tabolang pelo, ‘me ha ho na nako ea khutso ka ho khathatseha ka pholoho ea bona. Sesosa ha e bile ha se molato oa motsoali. Bana ba na le likelello tsa bona ‘me qetellong ba ikarabella ho Molimo ka liketso tsa bona.

Ba bang ba nkile mantsoe ana “le mofala a tsafalang, a ke ke a e kheloha” e le tšepiso, tiisetso ea hore kholiso e nepahetseng e tla tlišetsa bana ba bona pholoho. Empa liproverbia li re fa tselo ea tsamaiso e seng tšepiso e se nang lipehelo. Seo re ka se nkang temaneng ena ke hore lithuto tse ithuteloeng bonyaneng li nka bophelo bohle. Ngoana e mong le e mong o fihla lilemong tseo ka tsona a khethang ho amohela lefa la batsoali ba hae kapa a le hane. Batsoali bao ba leng hlokolosi ho fa bana ba bona thuto ea Molimo ba na le tiisetso ea hore seo ba se rutileng bana se tla ba le bona kamehla, ‘me haeba bana ba bona ba ka kheloha, peo eo ba e jetseng lipelong tsa bona e tla lula e na le bona e ba biletsa hae. Ho ba motsoali ea molemo ke khetho ea rona; kamoo bana ba tla qetella ba le kateng ke khetho ea bona. Motsoali o lokela ho etsa joang ha ngoana a kheloha? Isa ngoaná hau ho Molimo thapelong. Haeba ho na le ea utloisisang bohloko ba hau, ke Molimo, eo bana ba hae ba mo furaletseng ka li-bilione, e le motsoali ea phethehileng. U ka tšehetsa bana ba hau ba lehlasoa ka lerato le thapelo ‘me u itokisetse ho ema le bona ha ba betana le Molimo. Se ke oa soabela ho kopa tšehetso le thapelo haholo, se ke oa ipeha molato, hape u se ke oa tsepamisa kelello ea hau ho ngoaná lehlasoa hoo u lebalang lelapa lohle. Ho ba motsoali oa ngoaná lehlasoa ho ka arola lelapa; kahona, bopang setlamo se le seng le molekane oa hau ‘me le sehe meeli e hlakileng bakeng sa ngoana oa lona. Hopolang hore Molimo o rata ngoana oa lona ho feta kamoo lona le mo ratang kateng, talimang bokamosong bo chabileng ho feta, ‘me le amohele hore ngoana oa lona Molimo o sa sebetsana le eena.

Ka tlhaho ho tloaelehile hore u ka ipeha molato boemong bo joalo. ‘Me le haeba u entse liphoso, hobaneng ho le molemo ho tsepamisa kelello bokamosong le litšepisong tsa Molimo? Sheba Ba-Fil. 3:13.

Khopolo e Eketsehileng:

“U lokela ho nka nako u bua hape u rapela le bana ba hau, ‘me u se lumelle letho ho sitisa nako eo ea puisano le Molimo le bana ba hau. U ka re ho baeti ba hau, ‘Molimo o mphile mosebetsi hore ke o etse, ‘me ha ke na nako ea litšebo.’ U lokela ho utloa hore u na le mosebetsi oo u lokelang ho o etsa ka nako le bosafeleng. Boikarabello ba hau ba pele bo ho bana ba hau.”—Ellen G. White, *The Adventist Home*, maq. 266, 267. “Batsoali le lokela ho qala thuto ea lona ea pele ea khalemo ha bana ba lona e ntse e le masea ka liatleng tsa lona. Ba rute ho ikobela thato ea lona. Sena se ka fihleloa ka ho tsitsa khalemong, le ho bontša tieo. Batsoali ba lokela ho ba le taolo e feletseng holimá meea ea bona, ‘me ka mosa feela ka tieo ba kobe thato ea ngoana ho fihlela e se e ke ke ea etsa letho ha e se ho nehela litakatsong tsa bona. Batsoali ha ba qale ka nako. Pontšo ea pele ea khalefo ha e kokobetsoe, e be bana ba hola ba le chiki, bo eketsehang ha ba ntse ba hola bo matlafale ha ba ntse ba matlafala.”—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 1, leq. 218.

Lipotso tsa Puisano:

1. Ho bolela eng ho ba “ngoaná” Molimo? Re lokela ho utloisisa setšoantšo seo joang, ‘me re ka fumana khotatso e fe ho sona?
2. Ntate e mong, hang hoba bana ba hae ba tsoaloe, o ile a bua mantsoe a latelang: “Ke ithutile linnete tse peli tsa litaba tsa Molimo lilemong tse seng kae tsa pele kamorá hore bana ba ka ba hlahe. Ea pele ke bonnete ba bolokolohi ba kelello; ea bobeli, ke ea bonnete ba sebopeho sa boetsalibe.”E be bana ba banyenyane ba mo rutile linnete tsee joang?
3. Nako e nepahetseng ea ho bopa kelello ea ngoana ke e fe? Ke ntho e etsuoang joang? Re ka bopa likelello tsa bana ba rona ho latela leano la Molimo joang feela rona re so inehela ka botlalo thatong ea Hae?
4. Tsepama haholo tabeng ea ho ba motsoali ea mong. Ke litsela li fe tseo ka tsona kereke ea heno, kaofela ha eona, e ka thusang batsoali ba leng bang le bana bao ba lekang ho ba holisa ba le bang?
5. Ke litsela li fe tseo ka tsona ho ka khotatsoang batsoali bao bana ba bona ba khelohileng tumelo?